

อ่านงานวิจัยแล้วตีความหมายผลลัพธ์อย่างไร Research Reading and Outcome Comprehension

“อะไรเป็นแรงจูงใจให้ผู้อ่านต้องอ่านงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ” และ “ผู้อ่านได้อะไรบ้างเมื่ออ่านงานวิจัยจบ” คือสิ่งที่บทบรรณาธิการฉบับนี้ต้องการเชื่อมโยงถึง

“ทำไมเราต้องอ่านหนังสือ” หรือเมื่อตั้งเป็นคำถามวิจัยว่า “อะไรคือแรงจูงใจในการอ่านหนังสือ (reading motivation)” ซึ่งคำตอบสำหรับคำถามวิจัยนี้มีมากมาย เช่น การวิจัยที่ทำในกลุ่มเด็กเล็ก สรุปว่าแรงจูงใจที่ทำให้เด็กอ่านหนังสือ ได้แก่ ความเชื่อของเด็ก (children’s belief) คุณค่า (value) และเป้าหมาย (goal) ซึ่งความเชื่อเหล่านี้รวมถึง ความเชื่อในสมรรถนะของตน (competence-related belief) หรือความรับรู้ในสมรรถนะของตน (self-efficacy) หรือความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถบรรลุภารกิจหลายอย่างได้ รู้ถึงความสามารถในการควบคุมตนเอง (sense of control) และความเป็นอิสระ (autonomy) ถ้าผู้เรียนเชื่อว่าจะทำกิจกรรมใดๆ ได้สำเร็จ จะทำให้ทำเรื่องนั้นได้ดียิ่งขึ้น⁽¹⁾ ส่วนที่น่าเสียดายของแรงจูงใจในการอ่านหนังสือคือ ผลวิจัยพบว่า ความเชื่อในสมรรถนะของเด็ก (children’s competence beliefs) แรงจูงใจจากภายใน (intrinsic motivation) และการเห็นคุณค่า (value) ของวิชาที่เรียน จะลดน้อยลงเรื่อยๆ เมื่อเรียนขึ้นชั้นสูงขึ้น⁽¹⁾ จึงทำให้แรงจูงใจในการอ่านลดลง

นอกจากนั้น งานวิจัยเรื่องการอ่าน (reading research) ด้วยระเบียบวิธีทบทวนวรรณกรรม เพื่อหาขอบเขต “แนวคิดแรงจูงใจในการอ่าน” (reading motivation concept) ที่ครอบคลุมกลุ่มเด็กก่อนอนุบาลถึงวัยรุ่น พบวรรณกรรมที่เข้าข่ายทั้งหมด 92 เรื่อง ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2556 พบว่า คำที่พบมากที่สุดที่วรรณกรรมคือ แรงจูงใจในการอ่าน (reading motivation)

ซึ่งเป็นการกล่าวแบบแฝงนัย (implicit) อันดับสองคือ สมรรถนะแห่งตน (self-efficacy) เป็นการกล่าวแบบชัดเจน (explicit) ซึ่งการกล่าวแบบชัดเจนนี้ตามมาด้วยแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) แรงจูงใจภายนอก (extrinsic motivation) คุณค่า (value) ทศนคติ (attitude) ความสนใจ (interest) และ แนวคิดของตน (self-concept)⁽²⁾

การวิจัยการอ่านในประเทศไทยที่หาพบ เป็นการวิจัยเรื่องทัศนคติและแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษในกลุ่มผู้เรียนระดับมหาวิทยาลัยปีแรก พบประเด็นสำคัญว่า ผู้เรียนมีความกังวลในการอ่านภาษาอังกฤษสูงถ้าการให้คุณค่าภายใน (intrinsic value) และสมรรถนะการอ่าน (reading efficacy) ของผู้เรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับคะแนนสอบภาษาอังกฤษที่ใช้แยกห้องผู้เรียน แต่ความสัมพันธ์นี้ไม่มีนัยสำคัญเมื่อวิเคราะห์ระหว่างคะแนนความกังวลกับคุณค่าภายนอก (extrinsic value) นั่นคือ ผู้เรียนที่ได้คะแนนน้อยอาจจะยังให้คุณค่าภายนอกของการเรียนภาษาอังกฤษสูงก็ได้⁽³⁾

การวิจัยแรงจูงใจในการอ่านสามเรื่องข้างต้นให้ความสำคัญกับการรับรู้สมรรถนะแห่งตน ซึ่งมีผลต่อการอ่านตั้งแต่เด็กไปจนถึงวัยรุ่น การวิจัยในประเทศไทยให้มิติความกังวลต่อการอ่าน ซึ่งน่าจะเป็นประเด็นชัดเจนเมื่อต้องอ่านวรรณกรรมงานวิจัยที่เขียนกันค่อนข้างอ่านเข้าใจยาก

ดังนั้นจุดเน้นต่อไปของบทบรรณาธิการนี้คือ เมื่ออ่านผลวิจัยจบแล้วได้ข้อสรุปอะไร การวิเคราะห์คำถามวิจัยของแต่ละบทความวิจัยตามหลักเวชศาสตร์เชิงประจักษ์ (evidence-based medicine) เป็นขั้นตอนตาม PICO (patient/problem, intervention, comparison, outcome) ยังใช้ได้ดีกับสถานการณ์ปัจจุบัน^(4,5) ในที่นี้จะ

แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์ผลลัพธ์ (outcome) งานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้เท่าทันสื่อสุขภาพแบบออนไลน์ การค้นหาข้อมูลข่าวสาร ความรู้ทัศนคติ และการจัดการตนเองเพื่อรักษาโรคติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางหายใจส่วนบนของประชากรไทย ทำการศึกษาในกลุ่มผู้ใหญ่สุ่มสำรวจแบบเจาะจงในพื้นที่ที่มีการใช้อินเทอร์เน็ตสูง (P) ไม่มีการทดลองปัจจัยใดๆ (I) ไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบ (C) มีผลลัพธ์ (O) ของการศึกษาหลายระดับ ได้แก่ ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับยาปฏิชีวนะในระดับปานกลาง การรู้เท่าทันสื่อสุขภาพแบบออนไลน์ด้านการจำแนกคุณภาพของข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตในระดับต่ำ และมีการจัดการตนเองเพื่อรักษาโรคติดเชื้อเฉียบพลันในระบบทางหายใจส่วนบนในระดับต่ำ⁽⁶⁾

เมื่อเชื่อมโยงกับผลการศึกษารื่องผลของการดำเนินงานตามนโยบายการใช้อยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลในหญิงคลอดปกติ โรงพยาบาลมหาสารคาม วิเคราะห์คำถามวิจัยได้เป็นหลายชุด เช่น ทำการศึกษากาพรวมกลุ่มผู้ป่วยคลอดปกติ (P) โดยมีสิ่งแทรกแซงคือนโยบายการใช้อยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล (I) มีกลุ่มเปรียบเทียบคือหญิงคลอดปกติก่อนมีนโยบายเปรียบเทียบกับหลังนโยบาย (C) โดยมีผลลัพธ์ที่สนใจ (O) ได้แก่ อัตราการใช้อยาปฏิชีวนะลดลงร้อยละ 82 มูลค่าการใช้อยาปฏิชีวนะต่อเดือนลดลง 6,663 บาท แต่อัตราการติดเชื้อแบคทีเรียเฉียบพลันต่อเดือนไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนคำถามวิจัยรองในกลุ่มผู้คลอดปกติภายหลังมีนโยบายแต่ยังได้รับยาปฏิชีวนะหลังคลอด (P) ผลลัพธ์ที่สนใจ (O) คือเหตุผลที่ได้รับยาเป็นเพราะการคลอดทำให้เกิดแผลฉีกขาดระดับรุนแรง มีภาวะแทรกซ้อนของการคลอด ฯลฯ⁽⁷⁾

การสังเคราะห์ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสองเรื่องดังกล่าวอาจให้ภาพเชิงนโยบายของการใช้อยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผลต่อไปว่า การแทรกแซงที่ผู้ให้บริการ (supply side) มีผลสำเร็จที่ดีกว่า การแทรกแซงที่ภาคประชาชน (demand side) โดยเฉพาะกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตสูง

ดังนั้นถ้าผู้อ่านงานวิจัยสามารถตีความจากการอ่านได้อย่างแจ่มชัด โดยเฉพาะส่วนที่เป็นผลลัพธ์ของคำถามวิจัยหลักและคำถามวิจัยรองเมื่ออ่านงานวิจัยจบลง จะเป็นส่วนเสริมแรงจูงใจต่อการอ่านงานวิจัยของผู้อ่านทั่วไป จึงเป็นหน้าที่สำคัญของทั้งผู้สนับสนุนบทความและบรรณาธิการวารสารจะทำให้บทความเมื่อผ่านการอ่านโดยผู้อ่านทั่วไปได้เพิ่มพูนสมรรถนะของผู้อ่านมากยิ่งขึ้นก็จะทำให้มีแรงจูงใจในการอ่านต่อไป และจะเกิดผลดีต่อการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้วย

ศุภสิทธิ์ พรธนาบุญไทย

บรรณาธิการ

References

1. Wigfield A, Gladstone J, Turci L. Beyond cognition: reading motivation and reading comprehension. *Child Dev Perspect* 2016;10(3):190–5. doi: 10.1111/cdep.12184.
2. Conradi K, Jang BG, McKenna MC. Motivation terminology in reading research: a conceptual review. *Educ Psychol Rev* 2014;26:127–64. doi: 10.1007/s10648-013-9245-z.
3. Torudom K, Taylor P. An investigation of reading attitudes, motivation and reading anxiety of EFL undergraduate students. *Language Education and Acquisition Research Network Journal* 2017;10(2): 47-70.
4. Santos CMC, Pimenta CAM, Nobre MRC. The PICO strategy for the research question construction and evidence search. *Rev Latino-am Enfermagem* 2007;15(3):508-11. [accessed 2019 Sep 21]. Available from: <http://dx.doi.org/10.1590/S0104-11692007000300023>.
5. Schardt C, Adams MB, Owens T, Keitz S, Fontelo P. Utilization of the PICO framework to improve searching PubMed for clinical questions. *BMC Medical Informatics and Decision Making* 2007;7:16. doi: 10.1186/1472-6947-7-16.
6. Prajaknate P. The relationship between eHealth literacy, information seeking, knowledge, attitude and self-management of upper-respiratory infection in Thai population. *Health Systems Research Journal* 2019;13(3):243-60. (in Thai)
7. Chaikasong C, Tiayapak P, Supathaweewat S, Mithala S, Chaikasong S. Effect of rational drug use policy on antibiotic prophylaxis use in normal vaginal delivery in Mahasarakham Hospital. *Health Systems Research Journal* 2019;13(3):261-70. (in Thai)